

व्यसनानि अष्टादश यथाहमनुः मृगयाक्षादिवस्त्रमः परिवादः स्त्रियोमदः तौर्यत्रिकं वाद्यगतं तत्त्वानि तैथुन्यं साहसं द्रोहं ईष्यं स्त्रियार्थदूषणं वाग्दंष्ट्रं च पारुष्यं क्रोधं
जोषिणोष्टकइति तत्रचसप्तकष्टतमानि यथाह पानमक्षाः स्त्रियश्चैव मृगयाचयथाक्रमं एतत्कष्टतमं विद्याच्चतुष्कं कामजेगणे दंष्टस्य पानं चैव वाक्पारुष्यार्थदूषणे क्रोधजे पिण्डे विद्यात्कष्टमेतन्निकं सदेति न
प्रयुंजीति न अपि तु सर्वदा मृगयाजयाय प्रयोजयेदेव संकीर्णं प्रयुक्त्यप्रयुक्त्योः संकरं साम्राज्यगते प्रयोगो नास्ति अन्यत्र कुर्यादेवेत्यर्थः ॥ ४२ ॥ व्यसनी मृगयाक्षाः स्त्रियः पानं चतद्वा न् अतिद्वेषी प्रजाद्रोहपरः

व्यसनानि च सर्वाणि त्यजेथाभूरिदक्षिण ॥ न चैव न प्रयुंजीत संकीर्णं परिवर्जयेत् ॥ ४२ ॥ लोकस्य व्यसनी नित्यं परिभूतो भवत्युत ॥ उद्वेजयति लोकं च योतिद्वेषी
महीपतिः ॥ ४३ ॥ भवितव्यं सदारान्नागभिणी सहर्षमिणा ॥ कारणं च महाराजशृणुयेनेदमिष्यते ॥ ४४ ॥ यथा हि गार्भिणी हित्वा स्वं प्रियं मनसो नृगं ॥ गर्भस्य
हितमाधत्ते तथाराज्ञाप्य संशयं ॥ ४५ ॥ वर्तितव्यं कुरुश्रेष्ठ सदा धर्मानुवर्तिना ॥ स्वं प्रियं तु परित्यज्य घञ्जो कहितं भवेत् ॥ ४६ ॥ न संत्याज्यं च ते धैर्यं कदाचिदपि
पांडव ॥ धीरस्य स्पष्टं दंडस्य न भयं विद्यते क्वचित् ॥ ४७ ॥ परिहासश्च भृत्यैस्तेनात्यर्थं वदतां वर ॥ कर्तव्यो राजशार्दूलदोषमत्र हि मे शृणु ॥ ४८ ॥ अवमन्यंति भर्ता
रं संघर्षादुपजीविनः ॥ स्वेस्थानेन च तिष्ठंति लघयंति च तद्वचः ॥ ४९ ॥ प्रेथ्यमाणा विकल्पं ते गुह्यं चाप्यनुयुंजते ॥ अयाच्यं चैव याचंते भोज्या न्याहारयंति च ॥ ५० ॥
क्रुशंति परिदीप्यंति भूमिपायाधिपतिषुते ॥ उत्कोचैर्वचनाभिश्च कार्याण्यनुविहंति च ॥ ५१ ॥ जर्जरं चास्य विषयं कुर्वंति प्रतिलूपकैः ॥ स्त्रीरक्षिभिश्च सज्जंते तुल्य
वेषाभवंति च ॥ ५२ ॥ वातं निष्ठीवनं चैव कुर्वते चास्य सन्निधौ ॥ निर्लज्जाराजशार्दूलव्याहरंति च तद्वचः ॥ ५३ ॥ हयं वादंति नंवापिरथं वानृपसत्तम ॥ अभिराहं
त्यनादृत्य हर्षलेपार्थि वेच्छदौ ॥ ५४ ॥ इदं ते दुष्करं राजन्निदं ते दुष्टं चेष्टितं ॥ इत्येवं सुहृदो वाचं वदंते परिषद्गताः ॥ ५५ ॥ क्रुद्धे चास्मिन्ह संत्येव न च तृष्यंति पूजिताः ॥
संघर्षशीलाश्च तदा भवंत्यन्योन्यकारणात् ॥ ५६ ॥ विस्मयंति मंत्रं च विष्टण्वंति च दुष्कृतं ॥ लीलया चैव कुर्वंति सावज्ञास्तस्य शासनं ॥ ५७ ॥

॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ प्रियं दृष्टं ॥ ४६ ॥ ते त्वया स्पष्टः प्रख्यातो दंडः गजरथहस्तिपुरुषादिसमूहो यस्य तस्य स्पष्टदंडस्य ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ संघर्षात् अतिसंश्लेषात् ॥ ४९ ॥ विकल्पं ते कार्यं संशयं दर्शयं
ति गुह्यं गोप्यमपि चिच्छिद्रं अनुयुंजते प्रकटयंति भोज्यानि राज्ञः आहारयंति भक्षयंति ॥ ५० ॥ उत्कोचैर्लंघयंति ॥ ५१ ॥ अनुविहंति विनिघ्नंति ॥ ५२ ॥ प्रतिरूपकैः कृत्रिमैः शास
नपत्रैः विषयं देशं जर्जरं निःसारं स्त्रीरक्षिभिः सज्जंते श्रीति कुर्वंति अंतःपुरे प्रवेशमिच्छन्तः ॥ ५३ ॥ वातं जुंभादिना निष्ठीवनं थूकारं तद्वचः राजवाक्यं गुह्यमपि लोके केष्याहरंति ॥ ५४ ॥ हर्षलेपरिहासशीले
॥ ५५ ॥ ५६ ॥ विस्मयंति भेदयंति ॥ ५७ ॥